

पचनं दक्षिणाग्निं त्रिषु प्रक्रमेष्टपरिमिते वावकाशे पुरुषमात्रां दिकाष्टां^{१)} चतुरश्रां वेदिं करोतीति . आपस्तम्बोऽपि अग्रेणान्वाहार्यपचनं यज्ञमानमात्रीं चतुःस्रक्तिं वेदिं करोति प्रतिदिशः स्रक्तयो ज्वात्तरदेशान्प्रति मध्यानुद्धृत्य खाता^{२)} भवति न प्राची वेदिरुद्धत्या^{३)} पितृयज्ञो हि न दक्षिणा यज्ञो ह्युभे दिशावत्तरोद्धृत्योभयत्र^{४)} हि देवाश्च पितरश्चेत्यन्तः इति विज्ञायते ये के च देवसंयुक्ता मन्त्रा देवेभ्यः पितृभ्य इति तात्संनमति यथा भवति देवपितृयज्ञनीत्यविकारो वेति । परिवृते चरन्तीति (२. ६. १. २०) श्रुतत्वात्परिवृतकरणमुक्तम् ।

दक्षिणाग्निं मध्येऽस्याः करोति ॥ २२ ॥ वेदिमानमुत्करकरणान्तं कृत्वा तन्मध्ये सकृत्सकृत्परिसमूहनादिपञ्चभूस्कारान्कृत्वा अस्या वेदेर्मध्ये गर्भे^{५)} [दक्षिणाग्निं सधानाभर्जनं] कर्परादिना आनीय स्थापयति . ततोऽन्वाहार्याधिश्रयणम् आत्त्यान्तः एव परिवृतादिकरणस्योपदेशात् सामर्थ्यादौचित्याच्चानधिकृतान्वाहार्याधिश्रयणो^{६)} दक्षिणाग्निस्तत्सहित आनेतुं शक्यते घटते चेति ।

प्रणीतानुद्धरणम् ॥ २३ ॥ दक्षिणाग्नौ नीयमाने प्रणीतानामनुद्धरणम् पृष्ठतो नयनं कर्तव्यम् शाखान्तरात् ।

ब्रह्मयज्ञमानौ चानुगहतः ॥ २४ ॥ दक्षिणाग्निं दक्षिणतो वेदिमध्ये नीयमानमनुगहतः यस्मिन्पार्श्वे उपविष्टौ तत्पार्श्वस्थावेवानुगत्य तथैवोपविशतः पुरस्तात्पश्चादिति ।

स्फ्यादानादि करोति ॥ २५ ॥ पूर्वमन्वाहार्यमधिश्रित्य ततः सतृणवज्रादानादि कर्माध्वर्युः करोति . अत्र रेखाद्धरणमग्नीदेव करोति नाध्वर्युः क्वचिदप्यनुक्तत्वात् । पत्नीऽऽ संनक्षेति प्रैषस्याभावः पत्नीसंनक्षनस्य च . पत्न्या अभावादान्यावेक्षणमध्वर्युः ।

यज्ञोपवीत्याज्यग्रहणे ॥ २६ ॥ अध्वर्युरेवैकः ।

द्विर्वोपभृति ॥ २७ ॥ द्वौ सुवौ वा उपभृति आज्यं गृह्णाति वा अष्टकृत्

१) ? °दिककष्टां २. २) ? नुद्धृतास्त्वाना २. ३) ? °द्धृत्या २. ४) याज्ञो
ग्रमे दि°द्धृत्योभयेत्र २. ५) गर्भे अन्य २. ६) °च्चानहिकृ° २.